

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
lag om ändring av 30 § i lagen om försök med obrutna
servicekedjor inom social- och hälsovården**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att bestämmelsen om giltighetstid i lagen om försök med obrutna servicekedjor inom social- och hälsovården ändras. Enligt den gällande bestämmelsen upphör den tidsbundna försöklagen att gälla den 31 december 2005. I pro-

positionen föreslås att giltighetstiden förlängs med ett år så, att lagen är i kraft fram till den 31 december 2006.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2006.

MOTIVERING

1. Nuläge

Lagen om försök med obrutna servicekedjor inom social- och hälsovården (811/2000, försökslagen) trädde i kraft den 1 oktober 2000. Lagen stiftades för genomförandet av Makropilotprojektet i Satakuntaregionen. Makropilotprojektet hänförde sig till social och hälsovårdsministeriets strategi för utnyttjande av datateknologi. Utvecklings- och försöksprojektet inleddes 1999 och avslutades 2001. De centrala målen för projektet var att utveckla och pröva datateknologiska metoder och lösningar för patient- och klientorienterade obrutna servicekedjor, elektroniska klientkort samt lösningar gällande datasekretess och datasäkerhet för social- och hälsovårdens klienter.

I försökslagen ingick ursprungligen bestämmelser om personliga rådgivare inom social- och hälsovården, planer för servicekedjan, socialförsäkringskort samt referensdatabaser inom social- och hälsovården. Av-

sikten var att lagen skulle upphöra att gälla den 31 december 2003. Genom en lagändring (1225/2003), som trädde i kraft den 1 januari 2004, förlängdes lagens giltighetstid med två år fram till utgången av 2005. Samtidigt upphävdes försöket med socialförsäkringskort och lagens rubrik ändrades till lag om försök med obrutna servicekedjor inom social- och hälsovården.

Ursprungligen begränsades försökslagens geografiska tillämpningsområde uttryckligen till vissa kommuner som deltog i makropilotprojektet. Man har dessutom kunnat ansluta sig till försöket via en ansökan riktad till social- och hälsovårdsministeriet. Före 2004 har försöket huvudsakligen tillämpats inom fyra sjukvårdsdistrikt varav Satakuntas deltagande har varit det mest omfattande. Under 2004 utvidgades försöket avsevärt så att det nu omfattar alla sjukvårdsdistrikt i Finland med undantag av Åland. Inom vissa sjukvårdsdistrikt finns dock ännu kommuner och samkommuner som inte deltar i försöket i

fråga om primärvården eller socialvården.

Resultaten av försökslagen har utvärderats i en utredning av Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården (Stakes, Rapporter 6/2005). Utredningen färdigställdes i september 2005. Enligt den har försökslagens syften i viss mån förblivit oklara. Det som utgående från lagen genomförts hör nära samman med testandet av datateknologiska lösningar i fråga om dataöverföring mellan olika registeransvariga. Man har strävat efter att förbättra kvaliteten på servicen främst med hjälp av försök som hänför sig till referensdatabasen. Å andra sidan har styrningen av tjänsternas innehållsliga lösningar med hjälp av försökslagen förblivit oklar och obetydlig. Detta märks bl.a. på att man inte i nämnvärd utsträckning har förverkligat service med personlig rådgivare eller planer för servicekedjor i enlighet med försökslagen. Av utredningen framgår också att man upplever att bestämmelserna om dessa delvis överlappar andra bestämmelser som styr serviceinnehållet. Utredningen om genomförandet av försökslagen visar att systemet för elektronisk behandling av klientuppgifter bör ingå i bestående lagstiftning som bereds utifrån försökslagen.

2. Föreslagna ändringar

I denna proposition föreslås att bestämmelsen om giltighetstid i 30 § 2 mom. i försökslagen ändras. Enligt den gällande bestämmelsen upphör den tidsbundna försökslagen att gälla den 31 december 2005. Nu föreslås att försökslagens giltighetstid förlängs med ett år så, att lagen är i kraft fram till den 31 december 2006.

Utgående från resultaten av försöket vid social- och hälsovårdsministeriet börjat bereda ett lagförslag om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården. Lagen gäller såväl den registeransvariges interna elektroniska behandling av klientuppgifter som ett elektroniskt överlåtande av dessa uppgifter från en registeransvarig till en annan. Eftersom det är fråga om en ny allmän lag om elektronisk databehandling av ett slag som ännu inte finns heller inom andra förvaltningsområden, måste tillräckligt med tid reserveras för beredningen av lagförsla-

get.

Med undantag av Åland deltar alla sjukvårdsdistrikt i försöket. Inom vissa sjukvårdsdistrikt finns dock ännu kommuner och samkommuner som inte deltar i försöket i fråga om primärvården eller socialvården. Av denna anledning föreslås att 30 § i lagen ändras så, att även de kommuner och samkommuner som ännu inte deltar i projektet kan ansöka om att få delta. Ansökan skall riktas till social- och hälsovårdsministeriet senast den 30 april 2006.

Enligt ikraftträdelsebestämmelsen deltar de kommuner och samkommuner som innan lagen trädde i kraft godkännts för försöket fortfarande i det, om de inte senast den 30 april 2006 lämnar social- och hälsovårdsministeriet ett meddelande om att de avstår från försöket.

Enligt 30 § 3 mom. i försökslagen utplånas referensuppgifterna tio år efter att lagens giltighetstid har gått ut. När försökslagens giltighetstid tidigare förlängdes bestämdes att referensuppgifter från tiden före det att lagändringen trädde i kraft den 1 januari 2004 utplånas den 31 december 2013. Detta var motiverat för att förvaringstiden för referensuppgifterna inte skulle förlängas på grund av att försökslagens giltighetstid förlängdes. På motsvarande sätt föreslås att referensuppgifter som givits mellan den 1 januari 2004 och den 31 december 2005 skall utplånas den 31 december 2015.

3. Propositionens konsekvenser

Försökslagens giltighetstid förlängs med oförändrat innehåll med undantag för skyldigheten att utplåna vissa referensuppgifter. Propositionen har således inga konsekvenser i sak eller ekonomiska konsekvenser jämfört med nuläget. Om försöket avbryts äventyras å andra sidan såväl statens som kommunernas fortsatta utnyttjande av de investeringar som gjorts för att genomföra försökslagen. Därför bör kommunernas möjligheter att fortsätta genomförandet i enlighet med försökslagen tryggas.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och

hälsovårdsministeriet. Vid beredningen har man anlitat en arbetsgrupp med representanter från Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården, Folkpensionsanstalten, Finlands Kommunförbund, dataombudsmannens byrå samt några försöksområden.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2006.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 30 § i lagen om försök med obrutna servicekedjor inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 september 2000 om försök med obrutna servicekedjor inom social- och hälsovården (811/2000) 30 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1225/2003, som följer:

30 §

Ikraftträdande

—————
Denna lag är i kraft till och med den 31 december 2006. Utifrån de ansökningar som inkommit senast den 30 april 2006 från en kommun, en samkommun eller dessa tillsammans kan social- och hälsovårdsministeriet besluta om godkännande av deltagande i försöket på det sätt som avses i 2 § 2 mom.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006. De kommuner och samkommuner som godkänts för försöket före lagens ikraftträdande deltar fortfarande i försöket, om de inte lämnar social- och hälsovårdsministeriet ett meddelande om att de avstår från försöket. Meddelandet skall lämnas senast den 30 april 2006.

Referensuppgifter som givits mellan den 1 januari 2004 och den 31 december 2005 utplånas den 31 december 2015.

—————
I Helsingfors den 4 november 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Omsorgsminister *Liisa Hyssälä*

Lag

om ändring av 30 § i lagen om försök med obrutna servicekedjor inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 september 2000 om försök med obrutna servicekedjor inom social- och hälsovården (811/2000) 30 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1225/2003, som följer:

Gällande lydelse

30 §

Ikraftträdande

Denna lag är i kraft till och med den 31 december 2005. Utifrån de ansökningar som inkommit senast den 31 maj 2004 kan social- och hälsovårdsministeriet besluta om godkännande av en försöksregion på det sätt som avses i 2 § 2 mom.

Föreslagen lydelse

30 §

Ikraftträdande

Denna lag är i kraft till och med den 31 december 2006. Utifrån de ansökningar som inkommit senast *den 30 april 2006* från *en kommun, en samkommun eller dessa tillsammans* kan social- och hälsovårdsministeriet besluta om godkännande av deltagande i försöket på det sätt som avses i 2 § 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

De kommuner och samkommuner som godkänts för försöket före lagens ikraftträdande deltar fortfarande i försöket, om de inte lämnar social- och hälsovårdsministeriet ett meddelande om att de avstår från försöket. Meddelandet skall lämnas senast den 30 april 2006.

Referensuppgifter som givits mellan den 1 januari 2004 och den 31 december 2005 utplånas den 31 december 2015.
